

8^ο Συνέδριο Παιδικής & Εφηβικής Ενδοκρινολογίας

27-28 Μαΐου 2023 • Μέγαρο Μουσικής, Αθήνα

Ελληνική Εταιρεία
Παιδικής & Εφηβικής
Ενδοκρινολογίας

Βιβλίο Περιλήψεων

Το Συνέδριο έλαβε 16 Μόρια Συνεχιζόμενης Ιατρικής Εκπαίδευσης (CME-CPD) από τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο

Προφορικές Ανακοινώσεις

ΠΑ05

Βελτίωση της καταθλιπτικής και αγχώδους συμπτωματολογίας σε παιδιά και εφήβους με υπερβαρότητα και παχυσαρκία μετά την εφαρμογή εξατομικευμένου προγράμματος παρέμβασης στον τρόπο ζωής

Αικατερίνη Βουρδουμπά^{1,2}, Γιώργος Παλτόγλου^{1,2}, Πηνειό Κάσσοραη^{1,2}, Μαρία Μάνου^{1,2}, Μαρίνα Παπαδοπούλου^{1,2}, Γεράσιμος Κολαΐτης³, Ευαγγελία Χαρμανδάρη^{1,2,4}

1 Ιατρείο Αντιμετώπισης Αυξημένου Βάρους Σώματος, Μονάδα Ενδοκρινολογίας, Μεταβολισμού και Διαβήτη, Α' Παιδιατρική Κλινική, Ιατρική Σχολή Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Νοσοκομείο Παιδών «Η Αγία Σοφία», Αθήνα, Ελλάδα

2 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Γενική και Εξειδικευμένη Παιδιατρική: Κλινική Πράξη και Έρευνα», Ιατρική Σχολή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

3 Παιδοψυχιατρική Κλινική, Ιατρική Σχολή Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Νοσοκομείο Παιδών «Η Αγία Σοφία», Αθήνα, Ελλάδα

4 Μονάδα Ενδοκρινολογίας και Μεταβολισμού, Κέντρο Κλινικής, Πειραματικής Χειρουργικής και Μεταφραστικής Έρευνας, Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών (ΙΙΒΕΑΑ), Αθήνα, Ελλάδα

ΣΚΟΠΟΣ: Η παχυσαρκία στην παιδική και εφηβική ηλικία αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα δημόσιας υγείας του αιώνα μας. Η ψυχική υγεία των παιδιών και εφήβων με παχυσαρκία είναι επηρεασμένη, με την ύπαρξη αγχώδους και καταθλιπτικής συμπτωματολογίας, χαμηλότερης αυτοεκτίμησης και συναισθηματικών και συμπεριφορικών διαταραχών. Οι ψυχοκοινωνικές διαταραχές στα παιδιά και εφήβους με παχυσαρκία, όταν τις βιώνουν, εμμένουν σταθερές στον χρόνο. Η παρούσα μελέτη στοχεύει στην αξιολόγηση του άγχους και κατάθλιψης στον εν λόγω πληθυσμό πριν και μετά την εφαρμογή εξατομικευμένου προγράμματος παρέμβασης στον τρόπο ζωής.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Μελετήσαμε 611 παιδιά και εφήβους 6-18 ετών (296 αγόρια-315 κορίτσια, μέση ηλικία $\pm$ σταθερή απόκλιση: 10.39 ± 0.10 έτη, 326 προεφηβικά-285 εφηβικά), που κατηγοριοποιήθηκαν βάσει των καμπύλων ΔΜΣ του IOTF σε φυσιολογικού ΔΜΣ (16.2%), υπέρβαρα (33.5%) και παχύσαρκα (50.2%). Τα παιδιά/έφηβοι παρακολούθησαν από μεγάλη διεπιστημονική ομάδα ανά τακτά χρονικά διαστήματα για 12 μήνες, έλαβαν εξατομικευμένες οδηγίες διατροφής και σωματικής δραστηριότητας και αξιολογήθηκαν ενδελχώς κλινικοεργαστηριακά στην έναρξη και ολοκλήρωση της μελέτης. Παράλληλα, συμπλήρωσαν δύο ερωτηματολόγια αξιολόγησης της αγχώδους και καταθλιπτικής συμπτωματολογίας, το Screen for Child Anxiety Related Disorders (S.C.A.R.E.D, 5-item) και το Child Depression Inventory (C.D.I) αντίστοιχα.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Στην έναρξη της μελέτης, η βαθμολογία των συμμετεχόντων με παχυσαρκία, υπερβαρότητα, φυσιολογικό ΔΜΣ και στο ολικό δείγμα κυμάνθηκε στο 7.89 ± 0.33 , 7.49 ± 0.39 , 6.84 ± 0.56 και 7.59 ± 0.23 αντίστοιχα στο C.D.I, στο 1.65 ± 0.09 , 1.59 ± 0.11 , 1.49 ± 0.15 και 1.60 ± 0.06 αντίστοιχα στο S.C.A.R.E.D για γονείς και στο 2.14 ± 0.10 , 2.05 ± 0.11 , 1.97 ± 0.16 και 2.08 ± 0.07 αντίστοιχα στο S.C.A.R.E.D για παιδιά. Μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος υγιεινοδιαιτητικής παρέμβασης, σημειώθηκε σημαντική μείωση της βαθμολογίας άγχους στο S.C.A.R.E.D σε παιδιά/εφήβους τόσο με παχυσαρκία βάσει της γνώμης των παιδιών ($p < 0.001$), όσο και όλων των διαβαθμίσεων ΔΜΣ με βάση τους γονείς ($p < 0.003$). Επιπρόσθετα, καταγράφηκε σημαντική μείωση της βαθμολογίας κατάθλιψης στο C.D.I ($p = 0.03$) σε παιδιά/εφήβους με παχυσαρκία. Όταν οι συμμετέχοντες κατηγοριοποιήθηκαν σε ομάδες με βάση το κατωφλικό όριο των ερωτηματολογίων για την ανίχνευση παθολογίας, διαπιστώθηκε καταθλιπτική συμπτωματολογία στο 12.1% των συμμετεχόντων και αγχώδης συμπτωματολογία στο 35.3% βάσει της οπτικής των παιδιών και στο 23.5% βάσει της γνώμης των γονέων, ποσοστά που μειώθηκαν σημαντικά μετά την παρέμβαση ($p < 0.001$).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Τα ανωτέρω δεδομένα αναδεικνύουν τη σημασία εφαρμογής εξατομικευμένων διεπιστημονικών παρεμβάσεων πρόληψης και αντιμετώπισης του αυξημένου βάρους σώματος στον παιδιατρικό πληθυσμό, ώστε να μειωθούν οι διαταραχές του συναισθήματος, όπως το άγχος και η κατάθλιψη. Με αυτόν τον τρόπο καθίσταται εφικτή η μακροπρόθεσμη διασφάλιση του αγαθού της ψυχικής υγείας. Μεγάλες πολυκεντρικές μελέτες είναι απαραίτητες προκειμένου να αποσαφηνίσουν τον παθοφυσιολογικό μηχανισμό που διέπει τις ανωτέρω σχέσεις.